

at byde billederne modstand, i at lære børnene at beherske ordet, i at samtale.

Så vidt jeg ved, er der ikke nogen af de mange undersøgelser om børnenes færdigheder, som har vurderet de danske børns evne til at føre en samtale, til at sætte ord på virkeligheden. Min umiddelbare vurdering er, at det er danske børn rent faktisk gode til, bl.a. fordi vi i den danske folkeskole har vægtet den kvalitet, altså at vi prøver at give alle børn mulighed for at komme til orde. At bagsiden af den medalje så desværre til tider kan være et temmelig højt støjniveau, er jeg enig i.

Noget af det, vi altså skal måle skolen på, er derfor: Kan eleverne samtale, eller kan de kun meddele sig? Vi kan altså ikke nøjes med at måle dem på, om de kan stave. De skal også kunne sætte ordene sammen, og de skal kunne lytte til hinanden; de skal kunne snakke sammen.

For det andet skal skolens kvalitet vurderes på dens evne til at lære børnene at skabe og holde fast på et fællesskab. Børnene skal lære at begå sig i et samfund uden faste mønstre og strukturer. De skal med andre ord selv være dygtige til at skabe sig en referenceramme og et netværk at agere inden for, og samtidig skal barnet blive dygtigt til at bevæge sig fra netværk til netværk, fra værdisæt til værdisæt, fra subkultur til subkultur, om man vil.

På den moderne arbejdsplads som f.eks. Oticon skal hver enkelt medarbejder helst kunne indtage mange forskellige pladser i produktionsprocessen. Det kræver selvfølgelig også, at vedkommende er hurtig til at tilpasse sig nye kollegaer og deres måde at betragte livet på.

Netop dette lægges der op til i den nye folkeskolelov. Den projektorienterede undervisning giver gode muligheder for at lære børnene at arbejde sammen, at få noget fra hånden ikke kun ved at slide alene ved skrivebordet, men ved at arbejde sammen og ved at få gruppen og kammeraterne til at arbejde så effektivt som muligt.

Såtidig giver folkeskolen en god ramme for at lære at begå sig i mange forskellige sammenhænge. I den danske folkeskole mødes børn med vidt forskellig baggrund etnisk og socialt. Mange forskellige livssyn mødes og brydes i folkeskolen. Netop fordi vi holder fast i, at folkeskolen er for alle, giver vi også det enkelte barn alle tiders mulighed for at lære at omgås vidt forskellige mennesker og kulturer.

Og det skal det kunne, hvis det som voksen skal begå sig på en arbejdsplads, på cafeen eller i den sammenbragte familie. Altså skal vi måle folkeskolens kvalitet på børnenes sociale færdigheder, på deres evne til at omgås andre, til at begå sig, på deres tolerance, om man vil.

Endelig og for det tredje skal skolen selvfølgelig give børnene en solid faglig ballast. I et samfund, som bliver stadig mere informations- og vidensafhængigt, er de faglige kvalifikationer overordentlig vigtige. Og de danske børns faglige kvalifikationer skal selvfølgelig være bedre. Det tror jeg de fleste er enige i.

Men vi må aldrig ende med alene at vurdere den danske folkeskole på det, vi traditionelt har betragtet som faglige kvalifikationer. Børnene skal kunne læse og regne, javist, og selvfølgelig og heldigvis er det nemt at finde måleinstrumenter, når det drejer sig om de faglige kvalifikationer; det må bare ikke føre til, at forældre, lærere og politikere alene vurderer folkeskolens kvalitet på, om børnene kan stave til kateder, dividere brøker og placere Tønder på et Europakort.

Der er nemlig så meget andet, man skal kunne for at navigere i det moderne danske og internationale samfund. Lidt forenklet kunne man sige, at det, det først og fremmest drejer sig om, er at hjælpe barnet og eleven til at hvile i sig selv, og hvordan måler man dét?

Lad mig til sidst understrege, at regeringen ikke alene kan løfte opgaven at sikre ordentlig kvalitet af undervisning og indlæring i folkeskolen. Lærere, forældre, ja alle voksne har et ansvar for at udvikle folkeskolen til en god skole.

I Det Radikale Venstre så vi gerne, at f.eks. forældre og bedsteforældre brugte mere tid på at tage del i børnenes undervisning til eventuelt selv at undervise på skolen. Det vil selvfølgelig kræve et mere fleksibelt arbejdsmarked med gode muligheder for deltid eller en anden indretning af forældreloven end den, vi har i dag.

Regering og Folketing har et stort ansvar for folkeskolen, og jeg synes, at vi tager det ansvar på os bl.a. ved at vedtage og holde fast i en af verdens mest progressive folkeskolelove, ved at iværksætte en række kvalitetprojekter i folkeskolen, sådan som undervisningsministeren har gjort rede for, ved løbende at igangsætte forsøgs- og udviklingsarbejde i folkeskolen, ved at sikre lærerne en ordentlig efteruddannelse – og nu en helt ny læreruddannelse med stor vægt på den faglige fordybelse.